

C – Charakteristika studijního předmětu nebo tématického bloku	
Název studijního předmětu	Etika a sociální gerontologie
Způsob zakončení	zkouška
Další požadavky na studenta	Zpracování studie na zvolené a garantem schválené téma z oblasti lékařské etiky nebo sociální gerontologie Písemný výstup ze tří publikací uvedených v seznamu odborné literatury Celkový rozsah písemných prací nejvýše 5 normostran
Přednášející	prof. MUDr. Květoslav Šipr, CSc., PhDr. et Mgr. Naděžda Špatenková, Ph.D., Mgr. Robert Klos, Ph.D., doc. Mgr. Josef Kuře, Dr. phil.
Stručná anotace předmětu	Studium oboru seznamuje s filozofickými základy etiky, hlavními směry etického myšlení a současnými problémy bioetiky. V historickém kontextu se klade důraz na odpovědnost vůči sobě i druhým a na stále naléhavější potřebu společné etiky přijatelné pro každého člověka. Komunikace mezi lékařem a nemocným je především otázkou mezilidských vztahů, problémem etickým. Vyžaduje vzájemnou důvěru a oboustrannou úctu. Pravda nesmí zraňovat, s reakcí na sdělení závažné diagnózy je však třeba počítat (stadia přijetí závažné diagnózy podle Kübler-Rossové). Aktuální problémy současnosti: odpovědnost za zdraví a nárok na zdravotní péči, informovaný souhlas, etické chování vůči seniorům, paliativní medicína, nevléčitelně nemocní a život udržující léčba, péče o osoby s demencí. Význam sociální gerontologie se zvyšuje s demografickým stárnutím populace. Specifická pozornost se věnuje otázkám pracovního zařazení starých lidí s ohledem na využití jejich pracovního potenciálu, postoj společnosti ke starým občanům, přípravu na stáří a vzdělávání ve stáří, soběstačnost a závislost ve vyšším věku, sociální služby pro staré, terénní ošetrovatelské péči a ústavní péči. Model komplexní gerontologické péče byl doporučen WHO a modifikován Českou geriatrickou a gerontologickou společností.
Odborná literatura	Základní: BEAUCHAMP, T., a CHILDRESS, J. <i>Principles of Biomedical Ethics</i> . Oxford: Oxford University Press, 2008. ISBN 0-19-514332-9. DOLISTA, J. (ed.). <i>Studie z bioetiky III</i> . České Budějovice: Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, 2008. ISBN 978-80-7394-004-1. HAŠKOVCOVÁ, H. <i>Lékařská etika</i> . Praha: Galén, 2002. ISBN 80-7262-132-7. IVANOVÁ, K., a KLOS, R. <i>Kapitoly z lékařské etiky</i> . Olomouc: Univerzita Palackého, 2004. ISBN 80-244-0892-9. KALVACH, Z., aj. <i>Geriatrické syndromy a geriatrický pacient</i> . Praha: Grada Publishing, 2008. ISBN 978-80-247-2490-4. MUNZAROVÁ, M. <i>Eutanazie, nebo paliativní péče?</i> Praha: Grada Publishing, 2005. ISBN: 80-247-1025-0. MUNZAROVÁ, M. <i>Zdravotnická etika od A do Z</i> . Praha: Grada Publishing, 2005. ISBN: 80-247-1024-2. ONDOK J. P. <i>Bioetika, biotechnologie a biomedicína</i> . Praha: Triton, 2005. ISBN: 80-7254-486-1. SOKOL J. <i>Etika a život</i> . Praha: Vyšehrad, 2010. 978-80-7429-063-3. TOPINKOVÁ, E., aj. <i>Geriatric pro praktického lékaře</i> . Praha: Grada Publishing, 1995. ISBN 80-7169-099-6. Doporučená: <i>Health of the elderly</i> . Geneva: World Health Organization, 1989. ISBN 92-4-120779-5. ARNHOLK, J., aj. <i>Prozesse des Alterns</i> . Berlin: Akademie-Verlag Berlin, 1989. ISBN

3-05-500455-8.

BALÁK, R. (ed.). *Bioetické výzvy pre filozofiu*. Trnava: Centrum pre bioetiku, 2008. ISBN 978-80-8105-075-6.

BANKS, S. *Ethics and values in social work*. Hampshire: Palgrave Macmillan, 2006. ISBN 978-1-4039-9420-2.

CLEMMONS, D., aj. *IGFs: Local repair and survival factors throughout life span*. New York: Springer, 2010. ISBN 978-3-642-04301-7.

FILLIT, H. M., ROCKWOOD K., WOODHOUSE K. *Brocklehurst's Textbook of Geriatric Medicine and Gerontology*. Oxford: Elsevier, 2010. ISBN 978-1-4160-6231-8.

GALLO, J. J., aj. *Handbook of Geriatric Assesment*. Mississauga: Jones and Bartlett Publishers International, 2006. ISBN 978-0-7637-3056-4.

GRÜN, A. *Umění stárnout*. Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 2009. ISBN 978-80-7195-316-6.

HAŠKOVCOVÁ, H. *Fenomén stáří*. Praha: Panorama, 1989. ISBN 80-7038-158-2.

HEGYI, L. (ed.). *Problémy seniorov na konci storočia*. Bratislava: RETAAS, 1999. ISBN 80-968231-0-8.

HEGYI L., KRAJČÍK Š. *Geriatría*. Bratislava: Herba, 2010. ISBN 978-80-89171-73-6.

JEVON, P. *Care of dying and deceased patient: a practical guide for nurses*. Oxford: Blackwell Publishing, 2010. ISBN 978-1-4051-8339-0.

KOVALOVÁ, D., aj. *Bioetika a aplikované etiky*. Banská Bystrica: Univerzita Mateja Bela, 2007. ISBN 978-80-8083-503-3.

KÜBLER-ROSS, E. *On grief and grieving: Finding the meaning of grief through the five stages of loss*. New York: Scribner, 2005. ISBN 978-0-7432-6628-4.

MAPPES, T., aj. *Biomedical ethics*. New York: McGraw-Hill Book Company, 2005. ISBN 978-0-0729-7644-1.

MATĚJOVSKÁ-KUBEŠOVÁ, H. *Akutní stavy v geriatrii*. Praha: Galén, 2009. ISBN 978-80-7262-620-5.

MUNZAROVÁ, M. *Proč NE eutanazii aneb Být, či nebýt?* Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 2008. ISBN 978-80-7195-304-3.

STEIDL, S., a NIGG, B. *Gerontologie, Geriatrie und Gerontopsychiatrie*. Wien: Facultas Verlags und Buchhandels, 2011. ISBN 978-3-7089-0675-1.

PETERER, T. *The Doctor's communication handbook*. Oxford: Radcliffe publishing, 2010. ISBN 879-1-84619-392-7.

RAI, CH. S. *Medical Ethics and the Elderly*. Oxford: Radcliffe Publishing, 2009. ISBN 978-1-84619-307-1.

ROSLAWSKI, A. *Jak zůstat fit ve stáří – cvičení a pohybové hry pro seniory, zdravý životní styl ve stáří, pohyb v době nemoci*. Brno: Computer Press, 2005. ISBN 80-251-0774-4.

RYBÁR, J. *Útecha v starobe a v chorobe*. Zohor: Letra&Line, 1994. ISBN 80-85513-10-2.

SLÁMA O., KABELKA L., VORLIČEK J., aj. *Paliativní medicína pro praxi*. Praha: Galém, 2007. ISBN 978-80-7262-505-5.

ŠIPR, K. *Jak zdravě stárnout*. Rosice u Brna: Gloria, 1997. ISBN 80-901834-1-7.

ŠIPR, K., aj. *Lidský život a jeho důstojnost (soubor přednášek a abstrakt)*. Rosice u Brna: Gloria, 1998.

TOPINKOVÁ, E. *Jak správně a včas diagnostikovat demenci: manuál pro klinickou praxi*. Praha: UCB Pharma, 1999. ISBN 80-238-4913-1.

VOLEK, P. (ed.). *Argumentácia v Bioetike*. Ružomberok: Katolícka univerzita v Ružomberku, 2009. ISBN 978-80-8084-261-1.